

Eva Rooijers
Amsterdam

Een pannenkoekenrestaurant, een schoenenwinkel en een Volvo-dealer: allemaal klopten ze afgelopen weken aan bij de bank voor een noodkrediet om hun vaste lasten te kunnen betalen. Allemaal kregen ze nul op het rekest.

De omzet van deze bedrijven is in één klap weggevallen of gedecimeerd door de coronacrisis, maar de kosten voor personeel, huur of leasecontracten lopen door. Om te kunnen overleven hebben ze liquiditeit nodig, en snel.

En dat is waar het hapert. Noodkredieten komen nog moeizaam los, zeker bij nieuwe klanten. Bovendien verlopen de aanvraagprocedures stroef. De procedures zijn omslachtig en de wachttijden lang. Dat beeld rijst op na een rondgang langs een reeks mkb-bedrijven en brancheverenigingen van sectoren die het hardst worden getroffen.

‘Wij krijgen signalen dat banken voor horecaondernemers weinig willen betekenen, hoge rentes vragen en snel aanvragen afwijzen’, zegt een woordvoerder van branchevereniging Koninklijke Horeca Nederland.

De Bovag meldt dat de automotivesector ook al voor de coronacrisis moeilijk aan financiering kon komen, omdat banken de branche niet toekomstbestendig vinden. Volvo Bangarage, een bedrijf met negentig werknemers uit Amsterdam, krijgt vooralsnog bijvoorbeeld geen overbruggingskrediet, zegt financieel directeur Arie Bast. ‘De bank vindt het lastig om nu de waarde van het onderpand te bepalen.’

Een rijkschool die elf motoren en negen lesauto's in een leaseconstructie heeft bij de bank, kreeg te horen dat ze de maandelijkse verplichting van €7000 gewoon moeten blijven betalen. Les geven ze niet meer.

Ook de ervaringen van de retailsector zijn niet goed. ‘Ik spreek radeloze ondernemers. Die zeggen: help ons alsjeblieft bij de bank tussen de oren te krijgen dat we hulp nodig hebben,’ zegt Jan Meerman, directeur van belangenclub Inretail.

Het beeld staat in contrast met de boodschap die banken vorige week uitdroegen. De bankensector voelt de verantwoordelijkheid alles uit de kast te halen voor haar klanten, schreef branchevereniging NVB vorige week. Bestuursvoorzitters van de grote banken lieten zich in vergelijkbare bewoordingen uit. Ze stonden klaar om hun klanten zo gezond mogelijk door de economische crisis heen te helpen.

In een reactie zeggen de verschillende banken dat ze heel hard werken aan het verstrekken van kredieten, maar dat ze overspoeld worden door aanvragen. Alleen bij Rabobank zijn al ruim 13.000 verzoeken verwerkt, zegt een woordvoerder. ‘Dagelijks komen er nieuwe aanvragen binnen.

Gesloten winkels in winkelcentrum Hoog Catharijne in Utrecht. Ook retailbedrijven zeggen lastig aan noodkredieten te komen.

FOTO: TAMMY VAN NERUM VOOR HET FD

Banken doen van alles om de capaciteit te vergroten, van ruimere werktijden tot het oprichten een speciale coronataskforce. Maar ze kampen tegelijkertijd met hun eigen uitdagingen. Vrijwel iedereen werkt thuis.

Bovendien benadrukken ze dat het verstrekken van kredieten wel zorgvuldig moet blijven gebeuren. ‘Natuurlijk zijn er ook afwijzingen’, stelt een woordvoerder van branchevereniging NVB. ‘Banken blijven immers kijken naar de kredietwaardigheid van de klant. Dat is ook in het belang van de klant, want de lening moet uiteindelijk wel worden terugbetaald.’

Daarnaast wijzen ze erop dat de betaalpaauze die ze klanten aanbieden in sommige gevallen al voor voldoende liquiditeit zorgt. Gezonde mkb-bedrijven met een krediet tot €2,5 mln hoeven zes maanden geen rente en aflossing te betalen. Die regeling lijkt inderdaad te lopen,

Zorgen over salarissen

Financieel planner Willem van Dijk heeft de afgelopen tijd meerdere bedrijven ingeschreven voor werktijdverkortings. ‘Je krijgt een nummer en dan hoor je niets meer. Veel is onduidelijk.’ Naast zorgen over de vraag of het noodkrediet van de bank op tijd loskomt, vrezen bedrijven ook dat de noodmaatregel voor lonen niet op tijd rond is. Het ministerie van Sociale Zaken zetten de reguliere werktijdverkortings om in de NOW-re-

geling. De site waarop bedrijven die regeling aan kunnen vragen is nog in volle aanbouw. ‘Ik ben heel blij met het pakket maatregelen van de overheid maar maak me zorgen over de uitvoering’, zegt Jan Meerman van Inretail. ‘Als bedrijven ook in april de salarissen moeten voorschieten terwijl de inkomsten zijn weggevallen, wordt dat heel spannend. Menig onderneming is daar zonder hulp van de overheid straks niet toe in

staat. ‘Het is wel frustrerend’ zegt Arie Bast van Volvo Bangarage. ‘Op de televisie zien we de minister-president zeggen dat alles wordt geregeld. Dat zien onze mensen ook. Maar intussen zijn wij aan het zweten of we de salarissen wel kunnen betalen, want ook de werktijdverkortings is nog niet rond.’ Gelukkig is onze huisbank ons wel te hulp geschoten bij de krediet- en salarisbetalingen van maart. Maar of april gaat lukken?’

Noodkredieten banken komen moeizaam los

De speciale regelingen voor noodkrediet bij banken zijn nog niet actief. De procedures zijn omslachtig en de wachttijden lang, terwijl nu krediet nodig is, blijkt uit een rondgang langs brancheverenigingen en het midden- en kleinbedrijf.

al zijn er verschillen per bank.

ABN regelt het als enige bank automatisch voor de bedrijven die in aanmerking komen. Bovendien breidde ABN de regeling gisteren uit naar bedrijven met kredieten tot €50 mln. Al valt ook bij andere banken te praten over een betaalpaauze voor grotere leningen.

‘Het doorrollen van de aflossingen geeft lucht. Daar ben ik positief over,’ zegt Ralph Markwat, directeur van FHC Formule beheer, een horecaonderneming met 140 franchise-nemers. ‘Maar we hebben nu ook liquiditeit nodig.’ Het bedrijf verzorgt bijvoorbeeld de catering voor veertig schoolkantines. Alle inkomsten daaruit zijn weggevallen. Maar de aanvraagprocedure van de zogeheten BMKB-kredieten verloopt moeizaam volgens hem.

De overheid heeft die regeling opgetuigd voor mkb'ers die een lening nodig hebben maar niet voldoende zekerheden kunnen bieden. De overheid staat voor 75% garant voor die leningen. Dat moet ervoor zorgen dat de kredietverlening door banken niet stilvalt in deze moeilijke tijd.

Ook bij brancheverenigingen regent het klachten over de procedures en de informatie die aangeleverd moet worden. ‘Voor de prakti-

sche problemen van banken heb ik begrip’, zegt Meerman van Inretail. ‘Maar als je nu vraagt naar een liquiditeitsprognose heb je onder een steen geleefd. Die valt niet te maken. Snel en eenvoudig, dat is wat we nu nodig hebben.’

MKB-Nederland ziet geen onwil bij de banken. ‘Zeker na de vorige crisis en de Basel III-regels is het check, check en dubbelcheck’ zegt een woordvoerder. Dat is vanuit de banken gereedeneerd begrijpelijk. Maar in deze situatie hebben ondernemers behoefte aan snelheid en duidelijkheid en — vooral — liquiditeit.’

Banken zeggen aan de procedures te schaven, zodat ze steeds efficiënter worden. ‘Het is van groot belang de ingewikkelde procedures van regelingen waar mogelijk te vereenvoudigen’, meldt de NVB. En een liquiditeitsprognose is lang niet altijd noodzakelijk.

En dan zijn er nog de klachten over de forse rentetarieven, van 8 à 9%, meldt MKB-Nederland. Dat komt door risico-opslagen en doordat de banken de premie van 3,9% voor de BMKB-garantie bij de ondernemer in rekening moeten brengen. ‘Dat lijkt ons geenszins gepast in deze moeilijke tijden waarin alle liquiditeitsruimte vereist is’, aldus de Bovag.